

Sameksistens mellom fiskeri og akvakultur, med vekt på «lusemidler»



Foto: Remi Eilertsen

Levende kyst – Levende fjord, 29. – 30. januar 2015
Jan Henrik Sandberg, Norges Fiskarlag



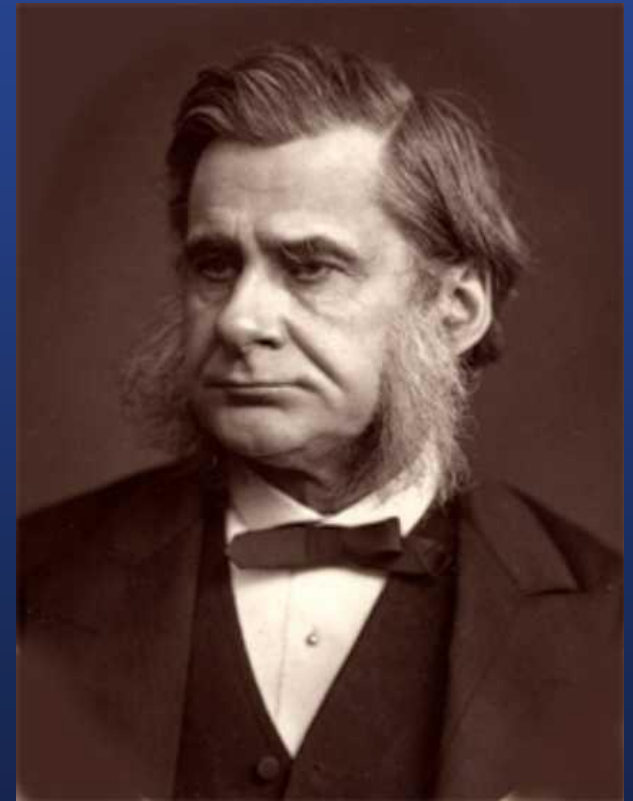


Norsk sjømatnæring (2014):

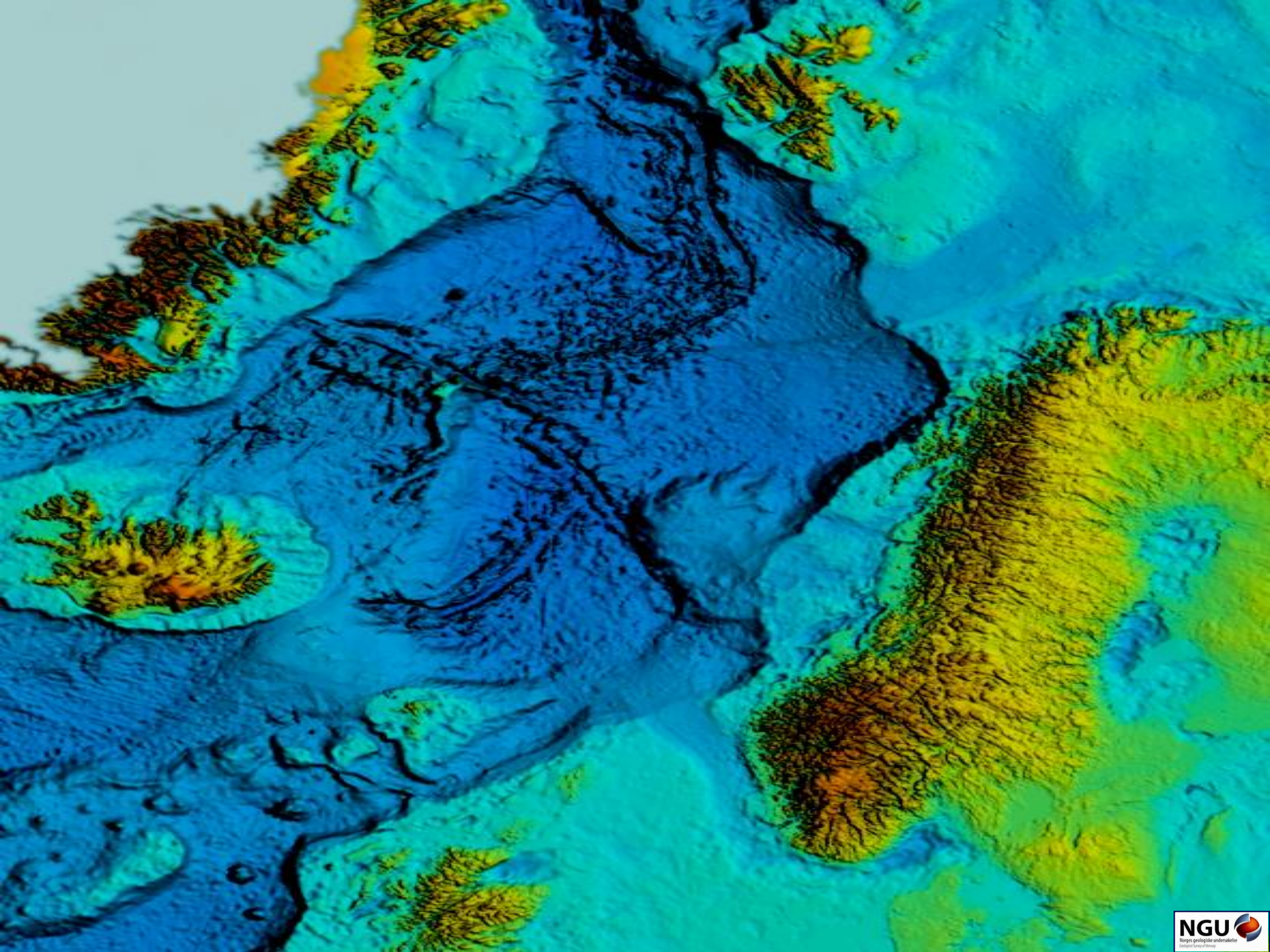
- Om lag 11 000 fiskere
- 2,3 mill. tonn villfisk bragt på land
- Det ble eksportert sjømat for om lag 68 mrd. kr (inkludert oppdrett)

Fiskeriforvaltning før og nå...

- *”What ever we do in the fisheries – it will have negligible effect on the cod stocks and other large fish resources”*
(Thomas H. Huxley 1883)

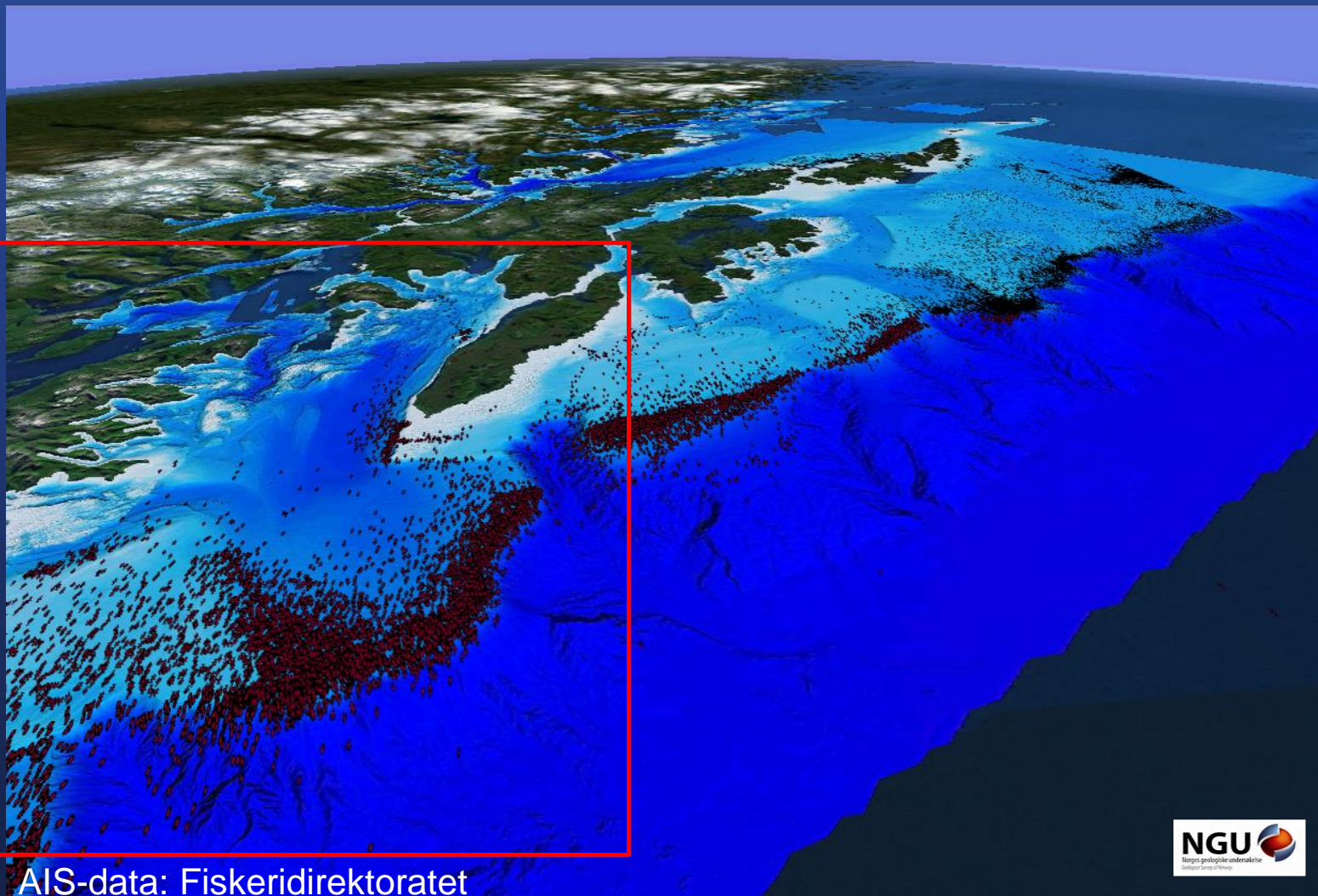


- Fram til 1950 ble havet ansett som "uutømmelig", både av forvaltere, havforskere og de fleste fiskere
- Fokus er endret fra maksimal utnyttelse til økosystembasert forvaltning
- Økende fokus på kvotereguleringer, redskaps- og områdebegrensninger, kontroll og strukturering
- 80% av norsk fiske foregår på bestander vi deler med andre land
- Norsk fiskeriforvaltning regnes i et internasjonalt perspektiv for å være vellykket
- De fleste viktige norske fiskebestandene er per i dag i godt hold



AIS-sporing Senja - Lofoten

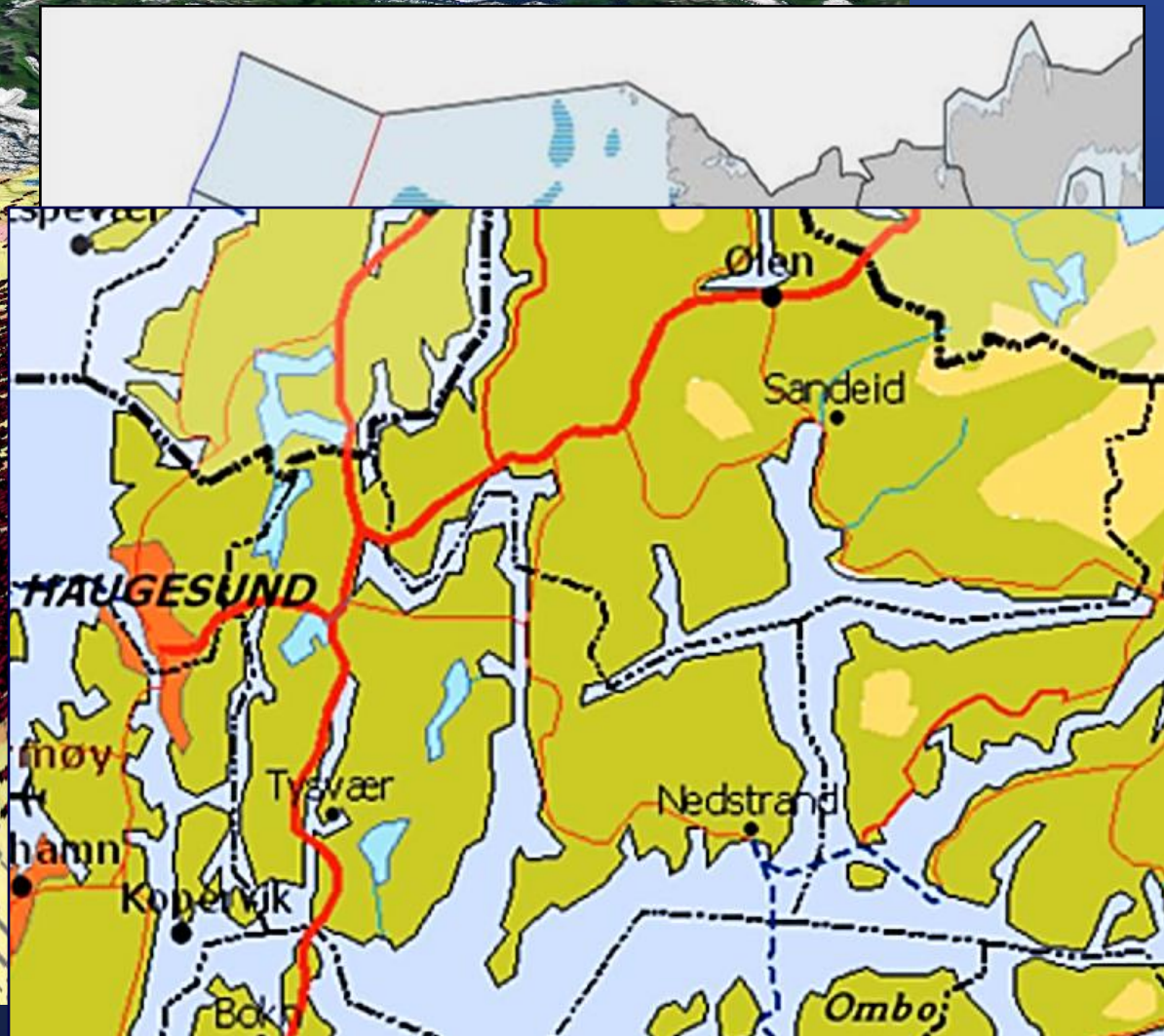
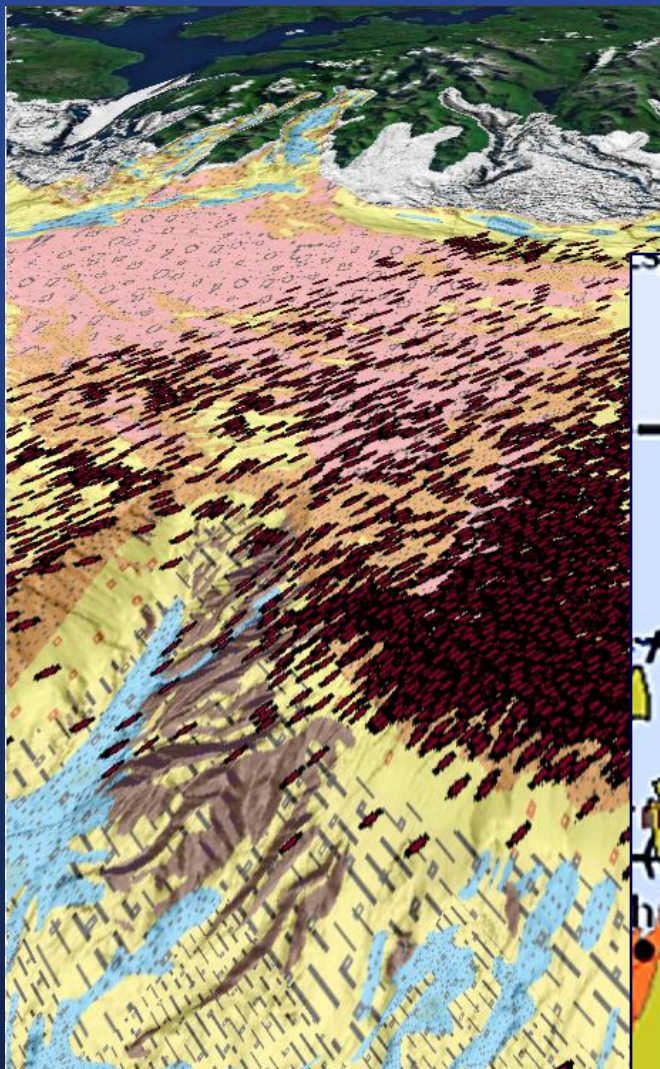
- trålere og snurrevad fartøy (2001-2007)



AIS-data: Fiskeridirektoratet



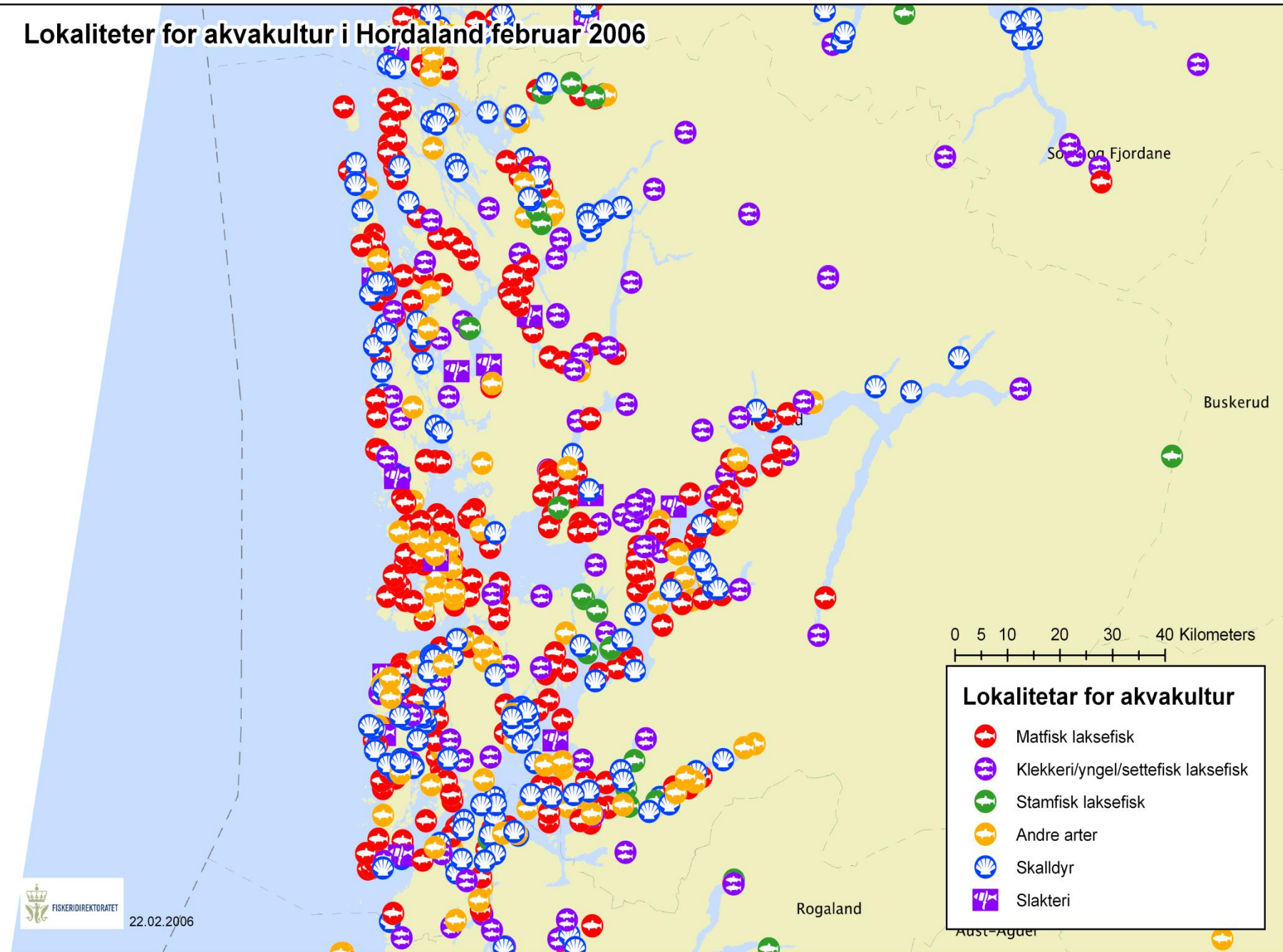
Fiskeaktivitet, bunn- og strømforhold...



Områder for akvakultur



Lokaliteter for akvakultur i Hordaland februar 2006



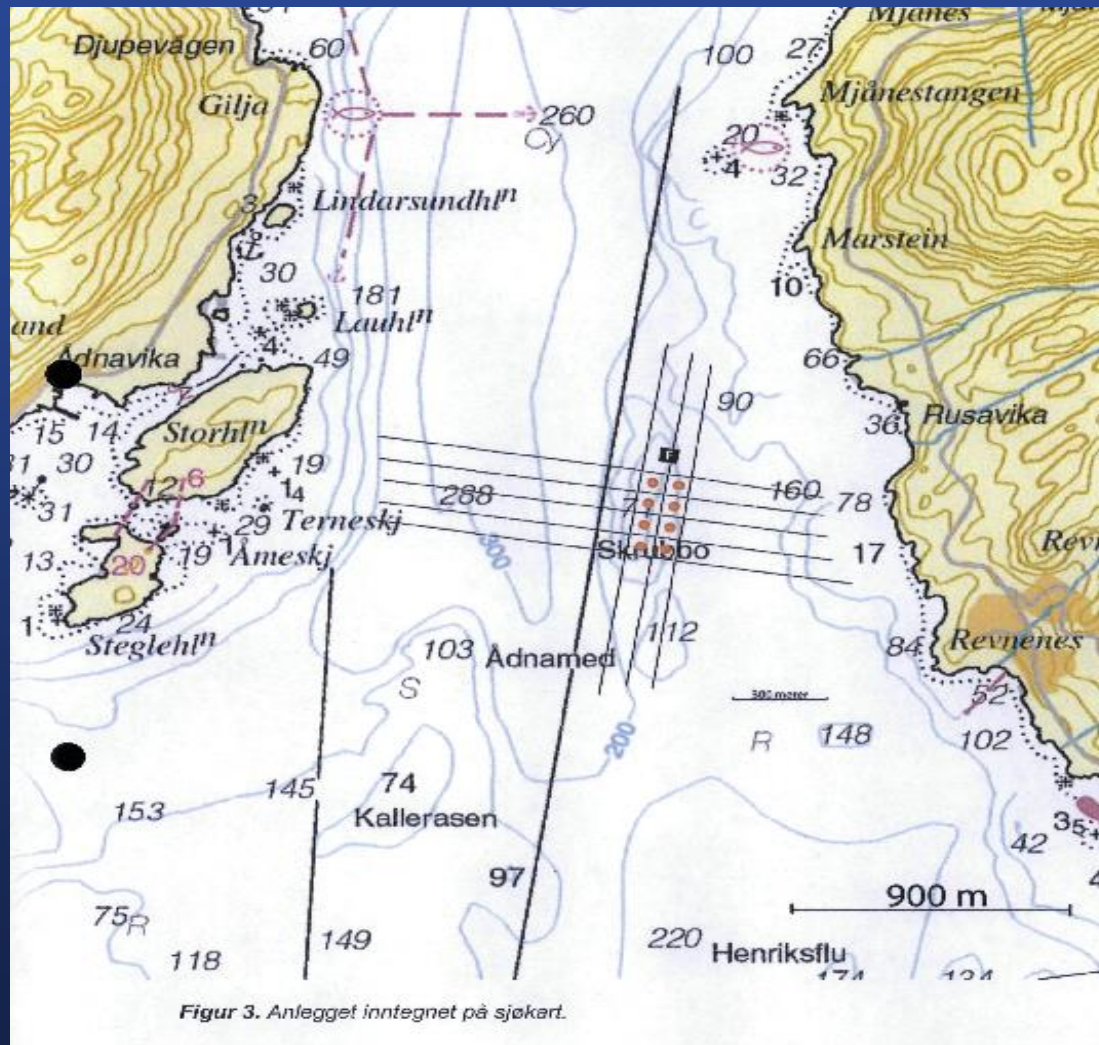
Fiskerlagetets forhold til akvakultur:

- Fiskerlaget har generelt akseptert å gi rom for mye av den veksten en har hatt innenfor norsk oppdrett.
- Forutsetning: «*Oppdrettsnæringen må ikke bygges opp på bekostning av havmiljø, ville bestander eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for norske fiskere*».
- Denne forutsetningen har etter Fiskerlagetets oppfatning ikke blitt fulgt opp godt nok.

Noen konfliktområder mellom akvakultur og fiskeri:

- Arealbrukskonflikter / anleggsfortøyninger.
- Endringer i atferd og fangbarhet (kanskje også helse og gytesuksess) hos bl.a. torsk, sei og reke.
- Tidvis redusert kvalitet hos villfisk (jfr. «seisaken»).
- Utslipp og sedimentering i fiskeområder/rekefelt.
- Rømming og genetisk påvirkning (laks, torsk, hummer)
- Iblant uklar avgrensning og prioritering av gyte-, oppvekst og fiskeområder.
- Lakselus og effekter av «lusemidler» på andre marine arter...

Eksempel på fortøyning av anlegg



Manglende opprydding og fastsetting av fiskeredskap

11/10/2009 10:28:51 AM

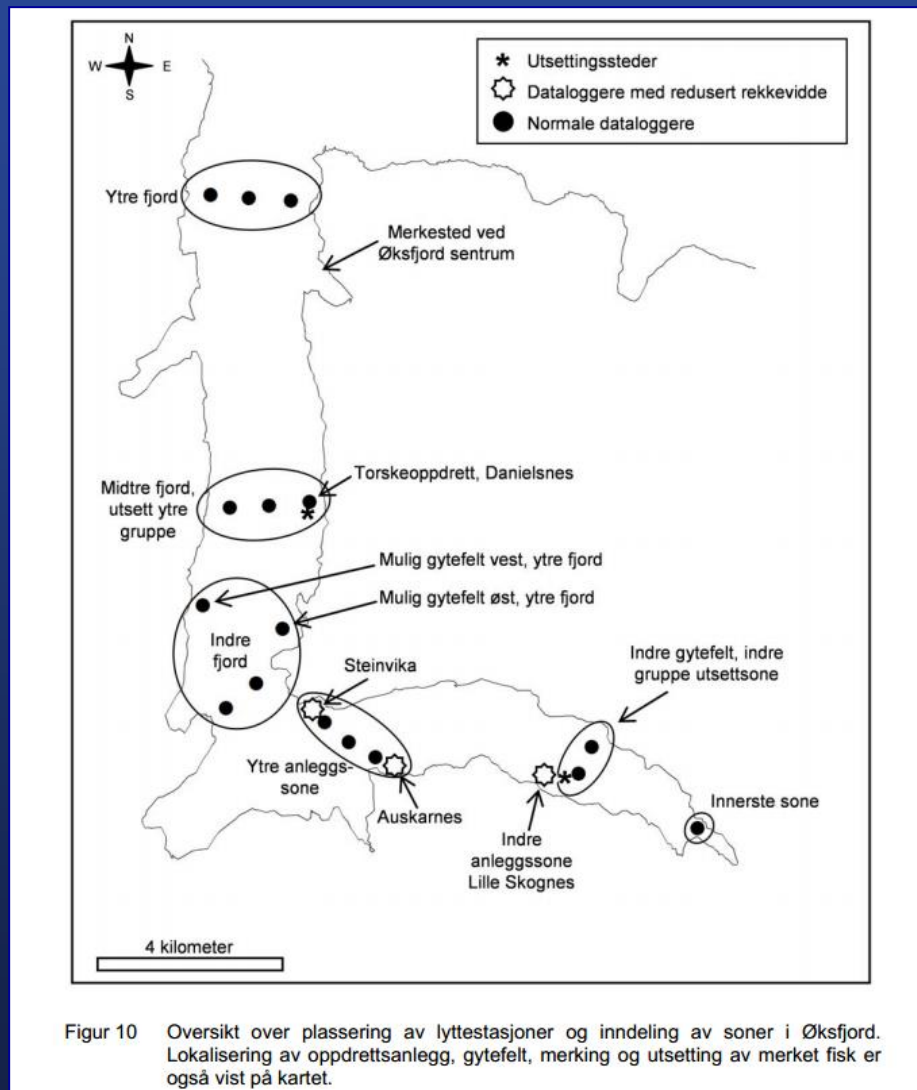


11/10/2009 10:28:05 AM



Foto: Jan H. Nøstbakken

Mulige atferdsendringer hos villtorsk («Lakseluktprosjektet» i Øksfjord)



Effekter av ulike «lusmidler»

- Risikoen for marine arter i forhold til ulike aktuelle «lusemidler» er langt fra tilfredsstillende kartlagt

- Pyretroider (Alphamax, Betamax)?
- Azametifos og Deltametrin?
- Salmosan?
- Emamektin?
- Slice?



- Flubenzuroner (*Releeze* og *Ektobann*)...

Hva betyr bruk/utslipp av ulike «lusemidler» for marine arter?

Fiskere ha meldt om:

- Atferdsendringer / fluktreaksjon.
- Død og «halvdød» taskekrabbe i teiner.
- Nedgang i kystnære rekebestander.
- Reke som «slipper» eggene.
- Mulig årsak til død / døende rekeyngel og krill (Bømlo, Visten, Hitra, Sveio m.fl.).

Det er i liten grad gjennomført forskning som kan indikere eller avkrefte mulige årsakssammenhenger

BOLIGLÅN FRA
3,20%

DIS. LÅN 2 MILJONER
0/25 år, totalt 2 917 215 kroner, drift 3,28%

UNGDOMSRENTE
- uansett alder!

Sjekk BN Bank

BN Bank



DEKKET AV KRILL: Stranda ved Åtfjorden var dekket av død krill i begynnelsen av september. Foto: Åge Wee

- Massedød skyldtes ikke oppdrettsanlegg

Men ingen vet hvorfor stranda i Sveio var dekket av død krill.



IDA HILDE MALMISEN
ihm@dagbladet.no

Diflubenzuron og teflubenzuron

Foreløpig vet vi at diflubenzuron og teflubenzuron (*Releeze vet* - Ewos AS og *Ektobann vet* - Skretting AS) er:

- Sterkt giftige for krepsdyr (det er gjort forsøk med hummer og reke, men ikke taskekrabbe, raudåte og andre mindre krepsdyr).
- Tungt nedbrytbare i marint miljø, særlig i sediment.
- Det er påvist spredning mer enn 1 km fra anlegg.
- Godkjenningen av flubenzuroner som legemiddel var omstridt, og de var i praksis tatt ut av bruk i en 10-års periode.
- Bruken har hatt en relativt sterk økning de siste årene.
- Norges Fiskarlag og flere fylkeslag har siden 2011 krevd forbud mot bruk av flubenzuroner i sjø.
- Mattilsynet mener i utgangspunktet at dagens bruk av flubenzuroner ikke skal være noe problem av betydning for mattrygghet og helse...

Mean per

Percent survival of shrimp larvae

100

80

60

40

20

0

Konklusjon!



Både rekelarver og voksne reker dør under skallskifte når de utsettes for medisin-fôr med diflubenzuron



Mer negative effekter ved høyere temperatur (framtidig klimascenarie)

Så svaret er:

Ja! Lakselusmedisin kan ta knekken på rekene hvis for mye slippes ut i fjordene våre.



Control shrimps moult successfully.

Shrimps exposed to fish feed containing DFB die during moulting.

NRK



DØDELIGE LEGEMIDLE
andre organismer i havet?
FOTO: RENÉE KATRIN BECK

Bekymre – Krepse

I kampen mot lakselus
konsekvenser for
stortingsrepresentantene

Journalist Markus Thon
© Publisert 14.09.2014, kl. 13

Et nytt forskningsprosjekt
undersøker hvilke konsekvenser
havet.

Per i dag ser ikke dette prosjektet ut til å bli finansiert videre...

Legemiddelverkets retningslinjer for bruk av flubenzuroner:

«Behandlingen må gjennomføres på en måte som i størst mulig grad reduserer spredning av virkestoffet til utsatte arter. Med utsatte arter menes arter som inneholder kitin, for eksempel hummer og krabbe. Preparatet kan påvirke skallskifte hos marine krepsdyr i sediment. Teflubenzuron kan være til stede i sedimentet under anlegget i lengre tid. Ved bruk av preparatet i anlegg der bestanden av hummer og krabbe utgjør en vesentlig del av det marine miljøet nær anlegget, må effekten på skallskiftet hos krepsdyr tas med i vurderingen av behandlingsprinsipp og preparatvalg».

- Tas dette i realiteten hensyn til?
- Hva med reke, raudåte og andre krepsdyr?

Tabell: Midler mot lakselus (kg aktiv substans)

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Azametifos					66	1884	3346	2437	4059	3037
Cypermethrin	55	45	49	30	32	88	107	48	232	211
Deltamethrin	17	16	23	29	39	62	61	54	121	136
Diflubenzuron	-	-	-	-	-	1413	1839	704	1611	3264
Emamektin	32	39	60	73	81	41	22	105	36	51
Teflubenzuron	-	-	-	-	-	2028	1080	26	751	1704
Totalt	104	100	132	132	218	5516	6454	3374	6810	8403
Hydrogenperoksid (tonn)						308	3071	3144	2538	8262

Departementet slo 8. mars 2013 fast: «Slik vi ser det er det viktig å jobbe for å begrense og unngå bruken av flubenzuroner så mye som mulig, men midlene er fremdeles viktige å ha ved resistensproblemer mot andre lusemidler»...

Fiskerlagetets mening om utslipp av hydrogenperoksid / «avlusningsvann» fra brønnbåter



Norges Fiskerilag

Norges Fiskerilag Nord Nordland Midt-Norge Møre og Romsdal Sogn og Fjordane Vest Sør Fiskebåt SN Nott

Norges Fiskerilag

Aktuelt

- Landsmøtet 2013

Om Norges Fiskerilag

- Ansatte Norges Fiskerilag
- Landsstyret
- Medlemslag
- Presse/ kontakt

Dokumentarkiv

- Brosjyrer
- Høringer
- Mea Arkiv
- Les brosjyrer på nett

27.06.13

Klart råd til brønnbåter

RÅD OM HÅNTERING AV HYDROGENPEROKSID

Brønnbåter bes nå om å unngå å tømme avlusningsvann fra oppdrettsanlegg i rekefelt. Oppfordringen kommer etter at Norges Fiskerilag har tatt opp saken med Fiskeridirektoratet og Mattilsynet. - Det er et fornuftig råd som gis om håndtering av hydrogenperoksid i denne saken, sier seniorrådgiver Jan Henrik Sandberg i Fiskerilaget.

Norges Fiskerilag sendte i desember i fjor et brev til Mattilsynet og Fiskeridirektoratet om at brønnbåter av forsiktighetshensyn bør unngå å tømme avlusningsvann i kartlagte rekefelt og andre fiskeområder. Bakgrunnen var bekymringsmeldinger fra berørte fiskere.

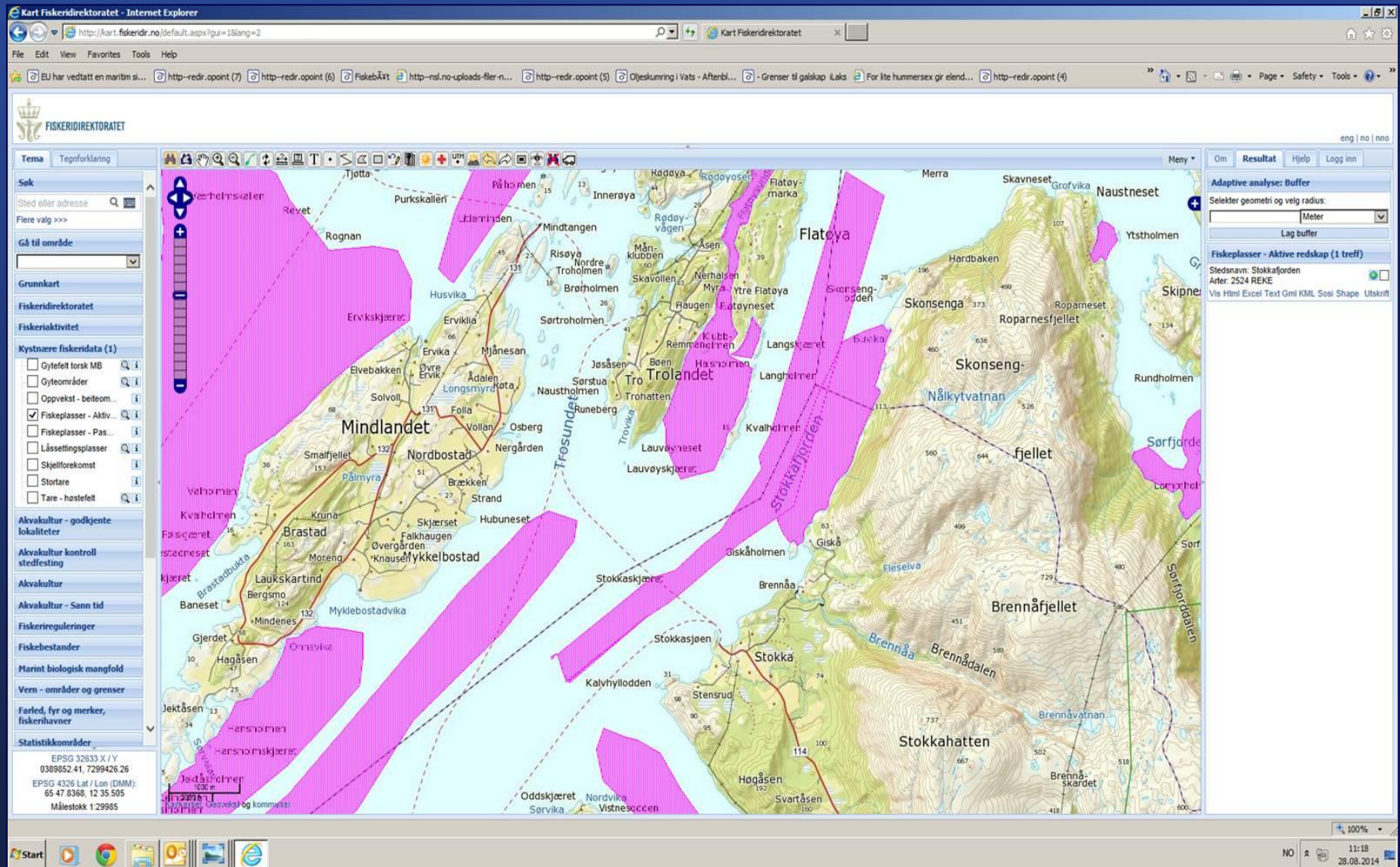


I dette tilfellet er det snakk om avlusningsvann etter behandling med hydrogenperoksid. Hydrogenperoksid er et oksiderende stoff, som normalt brytes ned i sjøvann i løpet av noen dager.

Etter at Fiskerilaget skrev brev om saken i desember har Fiskeridirektoratet på sin side oversendt saken til Havforskningsinstituttet (HI). Selv om Havforskningsinstituttet i utgangspunktet tror at risikoen for skade på rekebestandene ikke vil være særlig stor, ber de om at brønnbåter må tømme avlusningsvann unna rekefelt, inntil nærmere kunnskap er skaffet til veie.

De aktuelle rekefeltene ligger tilgjengelig på [Fiskeridirektoratets karttider](#).


Anbefalingene fra Fiskeridirektoratet og HI har ikke å bli fulgt opp godt nok i praksis...

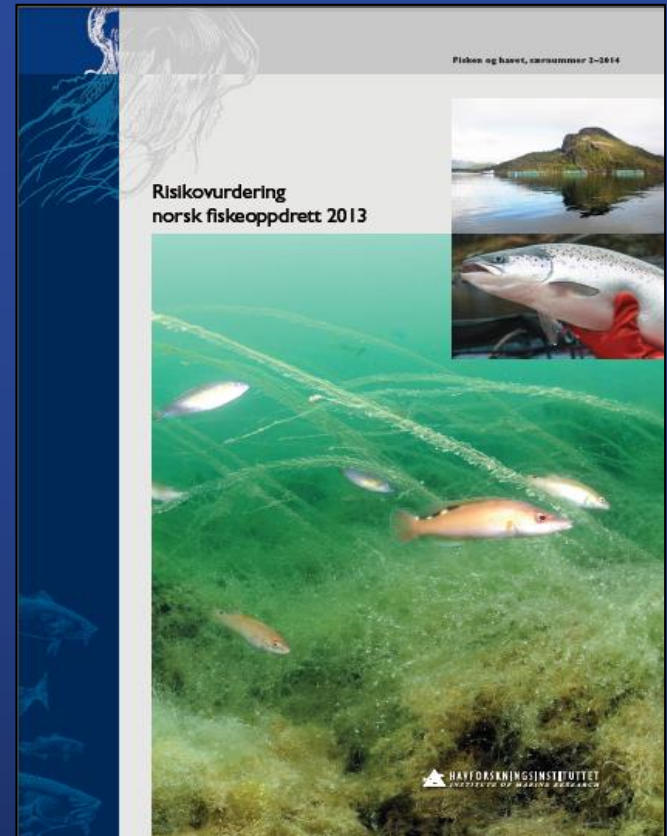
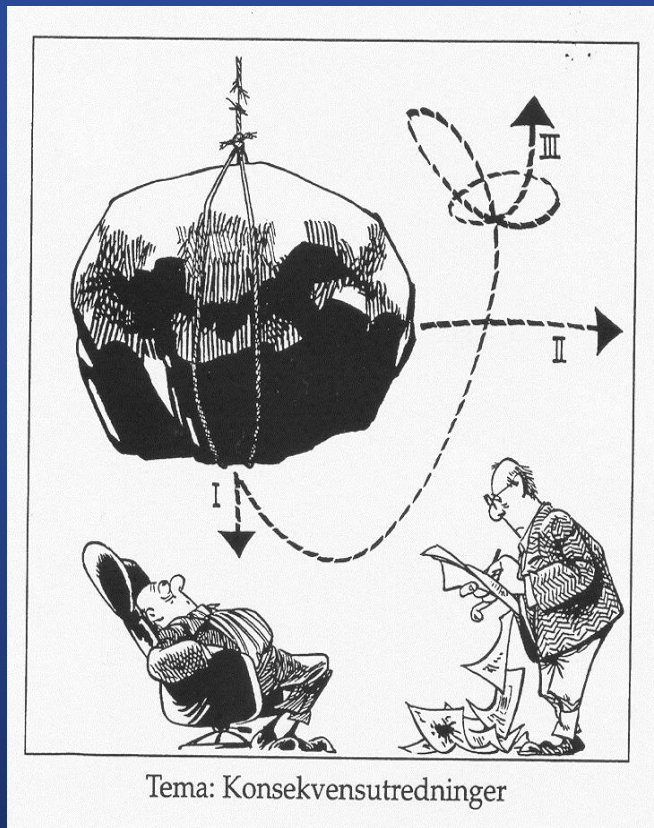


Norges Fiskarlag har siden 2010 sendt en rekke brev, vedtak og høringsuttalelser om saken til Nærings- og Fiskeridepartementet...

<p>Klima- og forurensningsdirektoratet Postboks 8100 Dep. 0032 OSLO</p> <p>Vår dato: 14/12/11 Vår referanse: 2011/00098/1-545 Vår sakshåndtaker:</p> <p>INNSPILL TIL FORVALTNING AV UTSLIPP FR</p> <p>Vi viser til rapporten "Furdering av nye tekniske løsninger fra fiskeoppdrett i sjø", KLIFs oppdrag om saken på egen kommunikasjon med Bjørn Bjørnstad. Norges Fiskarlag</p> <p>a) Oppdrettsanlegg er nå som regel plassert over fiskebunn og/eller i områder med bunnskråning rett under anlegget (der en tar MOM-A og MOM-B sannsynligvis heller ikke så raskt ned som mange sedimentasjonsfeller i nærområdene til anlegget MOM-C prøver). Disse sedimentasjonsfellene er fiskernes rekruttfelt.</p> <p>Norges Fiskarlag har fått flere tilbakemeldinger kystnære rekruttfelt. Det er også bekymring for på rekebestandene. Så vidt vi kjenner til, er det hvilken grad oppdrett er kilde til organisk sediment.</p> <p>Det bør også nevnes at enkelte kystfiskere mener Vestlandet ser ut til å svikte. Dette til tross for at godt. Som kjent legger siltd sine egg på sjøbunns sedimentering kan påvirke rekrutteringen av silde.</p> <p>Den såkalte "MOM-standarden" er ikke egnet til rekefiskerier eller gyeområder for silde. Etter Nærings- og Fiskeridepartementet, slik at den også kan regulere utslipp fra oppdrett, som legger seg i sønne anlegg.</p> <p>b) Vi kan i liten grad dokumentere negativ påvirkning oppløste næringsstoffer fra oppdrett. Norges Fiskarlag kystfiskere, som mener det nå er mer "brune tråk" Slike trådalger kan være til ulempe i garnfiske. hydroider/sjoroser fester seg langt raskere, og i tidligere. Etter Norges Fiskarlags oppfatning er kan spille en rolle i forhold til dette.</p> <p>NORGES FISKARLAG og Fiskerilaget E-post: naringsogfiskerilaget@nff.no eller skjerve@nff.no Organisasjonsnr.: Norges Fiskarlag 938 500 200 Fiskarlag</p>	<p>DET KONGELIGE FISKERI- OG KYSTDEPARTEMENTET</p> <p>Norges Fiskarlag Postboks 1233 Sluppen 7462 TRONDHEIM</p> <p>Deres ref: Vår ref: 201000437-/MHA-1</p> <p>Bruk av flubenzuroner i oppdrettsnæringen</p> <p>Fiskeri- og kystdepartementet (FKD) viser til e-post mottatt etter spørsmål om status med hensyn til bruk av eventuelle tiltak.</p> <p>I juni 2010 tok FKD initiativ til et møte om bruk av flubenzuroner, med representanter fra Miljøverndepartementet, Klima- og forurensningsdirektoratet, Mattilsynet, Havforskningsdirektoratet for naturforvaltning. I møtet ble det konkludert med at <u>å forby legemidlene på det daværende tidspunkt, men at det er viktig å bygge opp kunnskap om bruken og miljøeffektene av flubenzuroner for å kunne vurdere eventuelle endringer i godkjenning og/eller terapibefaling for bruk av flubenzuroner i oppdrettsnæringen.</u></p> <p>For å få bedre viten om <u>bruken</u>, endret FKD forskrift om bruk av flubenzuroner i oppdrett med virkning fra 1. januar 2011, slik at det er mulig å dokumentere bruk av flubenzuroner og mengde virkestoff som brukes hvor og hvordan.</p> <p>For å øke kunnskapen om <u>miljøeffektene</u>, bevilget FKD midler til å undersøke hvordan flubenzuroner oppfører seg i miljøet og hvordan de påvirker sedimentet. Dette forskningsprosjektet er inkludert i NIVA-rapporten "Environmental Screening of Veterinary Aquaculture" bidra til grunnleggende opplysninger i vurdering av hvordan bruken av flubenzuroner bør reguleres.</p> <p>Vi avventer nå den endelige rapporten fra HI og NIFES. Når rapporten er ferdig, vil vi sende den til alle interesserte parter.</p> <p>Postadresse: Postboks 8118 Dep. 0032 Oslo Kontoradresse: Grubbegata 1. 0403 Oslo Telefon: 22 24 90 90 Telefaks: 22 24 95 85 Org. nr.: 972 417 815 Nett: fkd.dep.no</p>	<p>NORGES FISKARLAG FISKARLAGETS SERVICEKONTOR AS</p> <p>Fiskeridirektoratet PB 185 Sentrum 5804 Bergen</p> <p>Mattilsynet Felles postmottak Postboks 383 2381 Brummandal</p> <p>Vår dato: 12.12.2012 Vår referanse: 2012/00524-2 Vår sakshåndtaker: JAAI HOSVIK SANDBERG/97082469 Åsne HOSVIK</p> <p>TØMMING AV «AVLUSNINGSVANN» I REKEFELT OG ANDRE FISKEOMRÅDER</p> <p>Bruk av hydrogenperoksid og brønnbåt, har de siste årene blitt en stadig mer aktuell metode for avlusning av laksefisk. Det er behov for å tømme disse brønnbåtene på egne steder, fortrinnsvis i god avstand fra oppdrettsanlegg. I den siste tiden har Norges Fiskarlag fått bekymringsmeldinger fra fiskere, som reagerer sterkt på at brønnbåter tømmer avlusningsvann i viktige rekefelter.</p> <p>Fiskerne ser naturlig nok denne problematikken i sammenheng med andre potensielle effekter på rekebestandene (nedslamming av rekefelt, bestandspåvirkninger, effekter av stakkete kitesvømmere osv.). Så vidt Norges Fiskarlag kjenner til, er det gjennomført svært lite forskning ang. dette. Vi kjenner heller ikke til at det er gjennomført forskning i regi av Havforskningsinstituttet, som dokumenterer at tømming av vann fra avlusning ikke kan være til skade for rekebestandene, og dermed også for rekefiskerne.</p> <p>Av forsiktighetshensyn anmoder Norges Fiskarlag derfor Mattilsynet og Fiskeridirektoratet om å etablere en ny praksis for håndtering av «avlusningsvann», slik at dette ikke lenger tømmer i viktige rekefelter. Etter vår oppfatning bør en så langt det er mulig også unngå å tømme «avlusningsvann» i andre viktige fiskeområder. De aktuelle fiskeområdene er lagt ut på Fiskeridirektoratets karttjeneste (http://kart.fiskeridir.no/), og det bør derfor lite problematisk å unngå disse. Vi anmoder Mattilsynet og Fiskeridirektoratet om å formidle dette videre til oppdrettselskap og aktuelle brønnbåtrederer.</p> <p>Etter Norges Fiskarlags oppfatning, vil etablering av en slik ny praksis for tømming av brønnbåter også bidra til bedre samarbeid mellom fiskere og oppdrettere langs kysten.</p> <p>Med hilsen NORGES FISKARLAG</p> <p><i>JAAI HOSVIK SANDBERG</i> JAAI HOSVIK SANDBERG</p> <p>Kopi til: Medlemslag, Fiskeri- og kystdepartementet. Vedlegg:</p> <p>NORGES FISKARLAG og Fiskerilaget Servicekontor AS E-post: fiskarlag@nff.no eller skjerve@nff.no Telefon: 22 24 90 90 Telefaks: 22 24 95 85 Organisasjonsnr.: Norges Fiskarlag 938 500 200 Fiskerilaget Servicekontor 884 132 004</p>
---	---	--

Inntil nå har ikke Norges Fiskarlag blitt hørt...

<p>Strategi</p> <p>Strategi for en havbruksnær</p>	<p>FIS</p> <p>Se vedlagte adresseliste</p> <p>Deres ref</p> <p>Bestilling av faglige vurderinger</p> <p>1. Innledning Det er tidligere bestemt at kapasitetsvekst i lakse- og kystdepartementet ber i direktorater og institutter Miljøverndepartementet, Klima- og forurensningsdirektoratet</p> <p>2. Bestilling Det var lakselussituasjon kapasitetsveksten på 5 % ble gitt 5 % kapasitetsøkning stå sentralt i en ny vurdering miljømessige forhold vekst samt forurensning.</p>	<p>NÆRING</p> <p>Høringsinstansene</p> <p>Deres ref</p> <p>Høringsnotat om melding til Stortinget</p>	<p>NORGES FISKARLAG FISKARLAGETS SERVICEKONTOR AS</p> <p>Nærings- og fiskeridepartementet Postboks 8090 Dep. 0032 Oslo</p> <p>Vår dato: 09.01.2015 Vår referanse: 2014/00428-2 Vår sakshandler: Jon Henrik Sandboe g/F/1662409 Deres referanse:</p> <p>Melding til Stortinget om vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett - Høringsuttalelse fra Norges Fiskarlag</p> <p>Bakgrunn Regjeringen har besluttet å utarbeide en stortingsmelding for videre vekst i norsk oppdrettsnærings. Hovedmålet med meldingen er å drøfte hvordan en kan øke verdiskapingen gjennom å fremme en forutsigbar kapasitetsvekst. Det slås samtidig fast at veksten må skje innenfor miljømessig bærekraftige rammer. Meldingen skal etter planen behandles av Stortinget våren 2015.</p> <p>Det aktuelle høringsnotatet drøfter hvordan- og på hvilket miljømessig grunnlag det bør kunne foretas endringer i havbruksnæringens produksjonskapasitet. I høringsnotatet vurderes tre ulike alternativer for vekst, nærmere bestemt:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Fortsatte tildelingsrunder med kriterier fastsatt fra gang til gang2. En fast årlig vekstrate3. Et system basert på handlingsregler <p>For alle de tre alternativene foreslås det at vekst kan skje både ved tildeling av nye konsesjoner og gjennom økt biomasse på eksisterende konsesjoner. Det forventes samtidig at det overordnede konsesjonssystemet for laks, ørret og regnbuørret skal ligge fast.</p>
 <p>FIS</p>	<p>Departementet ber om foretatt</p> <p>Data fra nasjonale laksefjell foreligger lange tidsrekket bestander av laks og sjøørret Vitenskaplig råd for villaks</p> <p>Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og forurensningsdirektoratet skal tråd med kulepunktene n</p>	<p>Regjeringen har startet arbeidet med meldingen er en forutsigbar politikk for kapasitetsvekst innenfor bærekraftige rammer.</p> <p>Nærings- og fiskeridepartementet foreslår følgende elementer som det tas sikte på å oppnå:</p> <ul style="list-style-type: none">- På hvilket miljømessig grunnlag- Hvordan forutsigbarhet oppnås.- Hvilke objektive kriterier for produksjonskapasiteten.- Fordeling mellom økt kapasitet og endringer i produksjonskapasitet. <p>Høringsinnspill sendes til postnotat@nfd.dep.no</p> <p>Etter at den alminnelige høringsprosess er avsluttet, er det et høringsmøte, der det også vil bli behandlet melding som ev. kan behandles</p> <p>Postadresse: Postboks 8090 Dep, 0032 Oslo, postnotat@nfd.dep.no Besøksadresse: Kongens gate 1, 0010 Oslo, www.nfd.dep.no</p>	<p>Norges Fiskarlags grunnleggende syn på sameksistens med oppdrettsnæringen</p> <p>Norges Fiskarlag søker å finne gode løsninger for sameksistens med andre næringer. Fiskarlaget har også i store trekk akseptert å gi rom for den veksten en har hatt innen norsk oppdrett. Forutsetningen har hele tiden vært at oppdrettsnæringen ikke må bygges opp på bekostning av hav- og fjordmiljø, ville bestander eller driftsgrunnlag og lønnsomhet for norske fiskere. Etter Norges Fiskarlags oppfatning har allikevel ikke disse forutsetningene blitt fulgt opp på god nok måte.</p> <p>I utgangspunktet vil ikke ulike alternativer for regulering av oppdrettsvolumet være noen sentral sak for Fiskarlaget. Imidlertid påvirker oppdrettsvolumet også marint miljø og bestander av marine fiskerter og krepsdyr, og dermed også fiskeriene. Det har derfor oppstått konflikter og skadevirkninger i forhold til blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none">• Arealbruk (anleggsforstyrrelser og manglende opprydding)• Endringer i atferd, fangbarhet og kvalitet hos sei, torsk og andre arter.• Skadelig påvirkning på marine krepsdyr, som følge av medikamenter/kjemikalier som brukes i behandling mot lakselus. <p>NORGES FISKARLAG og Fiskarlagets Servicekontor AS Postb. 1232 Sluppen 7462 Trondheim E-post: fiskarlag@fiskarlaget.no www.fiskarlaget.no Telefon: 73 84 88 80 Telefax: 73 84 88 80 Organisasjonsnr.: Norges Fiskarlag 938 000 280 Fiskarlagets Servicekontor 804 152 084</p>



- Til tross for at det fortsatt ikke finnes nok kunnskap som kan forklare eller bekrefte/avkrefte alle årsakssammenhenger, mener Fiskarlaget at en allikevel må kunne iverksette tiltak.
- Forholdet til marine arter og norsk fiskerinæring må i større grad inn i Havforskningsinstituttets risikovurderinger, og ikke minst i den kommende Stortingsmeldingen om kapasitetsvekst i norsk oppdrettsnæring.

Fiskeri- og havbruksnæringa har iblant også felles interesser:

- Forskning og utvikling
- Dyrevelferd
- Marked og omdømme
- Fjord- og havmiljø
- Marin infrastruktur
- Rensefisk
- «Sjømatalliansen», handels- og tollpolitikk

Det burde være i alles interesse å forbedre og videreutvikle slikt samarbeid !



Videre oppfølging fra Fiskarlaget:

- Etablere økonomiske og faglige rammer for nødvendig kunnskapsetablering.
(dette gjøres nå bl.a. i samarbeid med oppdrettsnæringa/FHL)
- Arbeide for «riktig» prioritering av fiskeri og fjordmiljø i kystsoneplaner og ved lokalitetsklaringer.
- Avvente videre økning av oppdrettsvolumet inntil nødvendig kunnskap og aktuelle tiltak er på plass...
(jfr. høring av ny stortingsmelding om vekst i oppdrett)